

In het hele land zijn vlinderaars actief in werkgroepen. In dit artikel kunt u lezen met welke uiteenlopende zaken zij zich bezighouden.

Vlinder(aar)s in het land

De vlinderwerkgroep van IVN Apeldoorn organiseerde dit jaar voor het eerst een vlindercursus. Yvonne Zwikker brengt verslag uit.

IVN en educatie

IVN-ers kicken op educatie. Niet voor niets staat in ons opschrift IVN - Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie. Begin 1996 richtte een elftal vlinderliefhebbers de zestiende werkgroep op van de afdeling Apeldoorn. Vogels, dialezingen, wandelpaden en ga zo maar door, waren al vertegenwoordigd. Wij vlinderaars gingen eerst onze kennis bijspijkeren. Niets leuker dan veldwerk. Monitoren is een manier om gezamenlijk te leren, vandaar dat we een routine adopteerden. Een hoog genoteerde wens was het organiseren van een vlindercursus voor het Apeldoornse publiek.

Stroomversnelling

We kregen het aanbod van de directie van Natuurpark Berg en Bos een vlindertuin aan te leggen in een border. Het bleek een strategische plek waar jaarlijks zo'n half miljoen mensen langs sjokken op weg naar de Apenheul. Onze fantasie draaide op volle toeren. Het zou zo leuk zijn bij de officiële opening door de burgemeester een vlindercursus voor het publiek aan te bieden. We raakten in een stroomversnelling, maar het lukte allemaal.

Opzet

Voor de cursus stelden we ons de volgende doelen: verwondering wekken, de vijftien meest voorkomende vlindersoorten in onze omgeving de revue laten passeren, aandacht voor de bedreigingen en het bieden van een handelingsperspectief, vlinder-vriendelijk tuinieren. We richtten ons op volwassenen die nog geen kennis van vlinders hebben. Volwassenen die je 's avonds in de lesbanken krijgt moet je vooral niet overvoeren en hen regelmatig met elkaar, met veel plezier, bezig laten zijn. Van onze vlinderwerkgroep treden vijf leden als docent op. We hebben aanvullende deskundigheid gezocht bij de KNNV.

Samenwerken en werken vanuit een bredere basis is plezierig en zo heeft iedereen een te behappen onderdeel.

Bij de cursus maken we gebruik van video, dia's, werkbladen, IVN-vlinderzoekkaarten en de levende have van De Vlinderstichting, toegestuurd per petrishaaltje. Als cursusboek hanteren we 'Dagvlinders' van Irma Wynhoff.

Met een folder vol dynamische teksten werd de werving ter hand genomen via alle kanalen die maar denkbaar zijn.

Cursuspraktijk

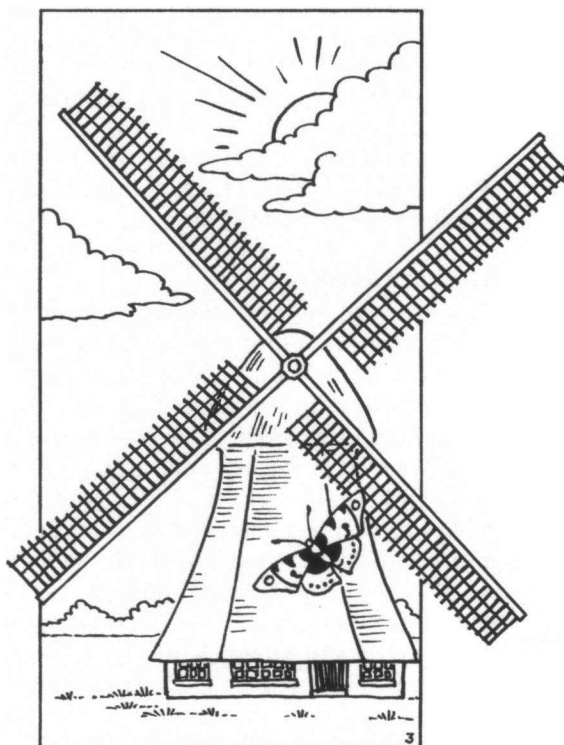
Ons eerste optreden, in maart-april van dit jaar, hebben we intern gehouden. Dus IVN-ers en KNNV-ers hadden de primeur. Het maximum aantal deelnemers, 25 personen, werd gauw bereikt. Voor IVN-natuurgidsen was dit tevens nascholing. Op onze uitgebreide evaluatieformulieren kregen we veel respons waar we wat mee konden. In mei van dit jaar ging de tweede cursus van start. De eerste les beginnen we met de tocht die de Atalanta maakt. Eerst laten we de deelnemers in groepjes stoeien met vragen over de vlindertrek. Veel wenkbrauwen zie je heftig omhoog gaan. De video over deze trekvlinder doet de rest. Gezamenlijk bespreken we de antwoorden en wat nog niet helder is. De trend van de verwondering is gezet. "Kan zo'n klein beestje dat echt?"

Vervolg

Ons plan is ieder voor- en najaar een cursus te organiseren. Het najaar blijkt deze keer niet in trek. Dus gaan we er gewoon volgend voorjaar weer de boer mee op. Mochten lezers aangestoken worden om ook zo'n cursus op te zetten... Doen! Het is leuk om er met een stel de schouders onder te zetten en belangrijk voor de vlinders. Voor vragen over de cursusinhoud, -organisatie en werkwijze kunt u terecht bij de contactpersoon voor de vlindercursus. Yvonne Zwikker, IVN-afdeling Apeldoorn, Anijsstraat 78, 7322 PS Apeldoorn, tel 055-3662954.

Vlinderwerkgroep Stad en Ommelaand: witte plekken

De actieve vlinderwerkgroep Stad en Ommelaand is in de provincie Groningen begonnen met een witte plekkenplan. In deze provincie zijn nogal wat slecht of in het geheel niet onderzochte gedeelten. Daarin willen we graag verandering brengen en daarom hebben we onze leden gevraagd of ze een of meer kilometerhokken onder hun hoede willen nemen. In de hele regio hebben enthousiaste mensen een aantal kilometerhokken onder hun hoede genomen, onder andere bij Winschoten en Marum. In het noordwesten van ons gebied heeft zelfs een klein groepje enthousiaste-

lingen een sub-werkgroepje opgezet om een aantal kilometerhokken te gaan inventariseren. Door de slechte weersomstandigheden vielen de resultaten dit jaar nogal tegen.

Nieuwe plannen

Naast onze 'reguliere' activiteiten zoals het staan op braderieën en markten en onze nieuwsbrief, hebben we volop nieuwe plannen. In samenwerking met het Natuurmuseum in Groningen gaan we onze succesvolle cursus 'Dagvlinders herkennen' nog grootsier aanpakken. Daarnaast zullen we een bijdrage gaan leveren aan een grote insectententoonstelling die datzelfde museum in het najaar organiseert. Bij de provincie en de gemeenten weet men inmiddels opperbst dat er een werkgroep actief is, omdat we als we dat nodig vinden

in het kader van het natuurbehoud door (protest)brieven duidelijk onze mening kenbaar maken. Als we u dan nog vertellen dat we denken over de uitgave van een regionale vlinderatlas dan zult u begrijpen dat onze werkgroep bruist van de activiteit. *F. Gaasendam, voorzitter Vlinderwerkgroep Stad en Ommelaand, Jac. Catsstraat 28, 9636 BZ Zuidbroek, tel. 0598-452122.*

Juiste stemming bij KNNV vlinderwerkgroep Noord-West-Veluwe

De seizoenopening bestond uit een geslaagde excursie in het natuurontwikkelingsgebied het Wisselse Veen bij Epe. De Oranjetipjes brachten de deelnemers vrijwel onmiddellijk in de juiste stemming. Twee keer richtten we onze lampen en bijbehorende attributen op de duistere praktijken van het nachtelijk vlindergefladder. Het landgoed Oldenaller in Putten werd in de avond van 26 juni geïnventariseerd op nachtvlinders. Op 16 augustus was de moerasachtige omgeving van het Flevolandse Harderbroek ons doelwit. De totaalscore van beide avonden was respectievelijk 20 en 30 soorten, hetgeen aangeeft dat er betere nachtvlinderjaren zijn geweest. Een bezoek aan de vlindermunnik, Broeder Frans Melkert van de Egmondse Sint Adelbertabdij vormde het hoogtepunt van ons vlinderseizoen. De rondleiding waarop hij de deelnemers vergastte maakte een onvergetelijke indruk, niet in het minst door zijn innemende persoonlijkheid en grote vlinderkennis.

De vlinderwerkgroep sloot haar activiteiten af met een excursie naar het landgoed de Haere in Elburg. Meest opvallend in dit hei- en stuifzandachtige terrein waren de Heivlinders (31) en Gamma-uilen (130). Opmerkelijke waarnemingen uit onze regio waren tenslotte de Oranje luzernevlinder (6), Sleedoornpage, Oranje zandoogje, Windepilstaart (2) en Kolibrievlinder.

Vlinderwerkgroep Noord-West-Veluwe, p/a Parklaan 2, 3881 CT Putten, tel. 0341-356291.

Actief worden

Hebt u door het lezen van bovenstaande bijdragen zin gekregen om in een werkgroep mee te draaien? In het hele land zijn werkgroepen actief. Een volledige lijst van alle vlinder- en libellenwerkgroepen in Nederland zal worden gepubliceerd in het februari-nummer van 'Vlinders'.